

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
 Калинич І.В./
«31» серпня 2020 року

**СИЛАБУС
ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗЕМЛЕЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
За освітньою програмою	Географія
Статус дисципліни	вибіркова

Ужгород 2020

Назва курсу	Землелогія
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 «Природничі науки» 106 «Географія»
Викладачі курсу	Качмар Наталія Іванівна
Профайл викладачів	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-fiz_geo/staff
E-mail	nataliia.kachmar@uzhnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1026
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	Денна форма – 3 кредити ЄКТС / 90 годин
Обсяг курсу	Денна форма: 44 години – аудиторні заняття (30 години лекційні, 14 годин семінарські заняття); 46 годин – самостійна робота студента.
Формат курсу	Комбінована Проведення лекцій, семінарських занять, консультацій, заліків, іспитів тощо.
Анотація до курсу	Курс «Землелогія» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 106 «Географія» освітньо-професійної програми «Географія».
Ключові слова	Еволюція Всесвіту, Сонячна система, природні ресурси, екзогенні процеси, антропогенне навантаження.
Мета та цілі курсу	<p>Метою курсу - поглиблення, систематизацію та узагальнення знань та навичок студентів про Всесвіт, Сонячну систему, Землю тощо.</p> <p>Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.</p> <p>ФК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.</p> <p>ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p>

Пререквізити курсу	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних курсів освітньої програми «Географія»: ОК 1.1 Ділова українська мова ОК 1.6 Фізика з основами геофізики ОК 1.7 Хімія з основами геохімії ОК 2.2 Загальне землезнавство ОК 2.13 Дистанційне зондування Землі	
Очікувані результати навчання	Студент повинен знати: фундаментальні проблеми планети Земля в теперішній час екологічної кризи, розвиток та історію формування біосфери Землі, сценарії розвитку Землі у XXI ст., та можливі траєкторії розвитку людства.	ПРН 1, 5, 3
	Вміти: застосовувати знання про біосферні процеси для вирішення прикладних регіональних проблем, науково обґрунтовувати практичні заходи адаптації до зміни клімату, оцінювати межі використання людством природно-ресурсного потенціалу на планетарному рівні.	ПРН 6, 7, 8
Навчальні техніки та методи, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, семінарські заняття, усне опитування, тестові завдання, модульні письмові контрольні роботи тощо. Дидактичні матеріали: підручники з дисципліни в електронній формі, матеріали презентацій до лекцій, пакети завдань для модульного та підсумкового контролю, стратегічні звіти, а також матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle» та за потреби відправлення на особисті пошти студентів.	
Необхідне обладнання	Технічні засоби: мультимедійна забезпечення, інтернет ресурси з доступом під час лекцій.	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний оцінювання за 100 бальною шкалою. Для змістового модуля № 1 включає: 4 семінарські заняття, які оцінюються в 10 балів (загальна сума – 40 балів) кожне та модульна контрольна робота яка складається із 3 теоретичних питань і оцінюється у 60 балів. Для змістового модуля № 2: 3 семінарські заняття, які оцінюються в 10 балів (загальна сума – 30 балів) кожне, самостійна робота у вигляді реферату – 20 балів та модульна контрольна робота яка складається із 3 теоретичних питань і оцінюється у 50 балів Результат підсумкового рейтингового контролю викладач оголошує студентам на останньому семінарському занятті. Студент може покращити рейтингову оцінку, складаючи усний іспит або задовольняється накопиченими балами, які на його прохання виставляються у екзаменаційну відомість та залікову книжку.	
Підсумковий контроль, форма	Залік у формі усної перевірки.	
Зміст курсу	Модуль 1. Вступ до дисципліни. Тема 1. Вступ до дисципліни. Зв'язок «землелогії» з іншими науками. Тема 2. Етапи утворення та розвиток Всесвіту. Тема 3. Формування та еволюція Землі. Тема 4. Географічна оболонка Землі та її закономірності. Тема 5. Мінерально-сировинна база. Класифікація гірських порід. Тема 6. Рельєфоутворення. Геологічна діяльність. Тема 7. Екзо- та ендегенні процеси. Класифікація та їх діяльність.	

	<p>Тема 8. Система моніторингу екзогенних та ендегенних процесів. Модуль 2. Природо-ресурсний потенціал та його можливості. Тема 9. Природо-ресурсний потенціал та його оцінка. Тема 10. Природні ресурси України та світу. Тема 11. Охорона та збалансоване природокористування. Тема 12. Сучасні концепції природокористування. Тема 13. Науково-теоретичні основи глобального моніторингу. Тема 14. Сучасний етап розвитку Землі. Проблеми та перспективи. Тема 15. «Земля і Всесвіт» . Прогнози на майбутнє.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мащенко О.М. Загальне землезнавство. Навчальний посібник. — Полтава: ПДГТУ, 2010.- 73 с. 2. Багров М. В., Боков В. О., Черваньов І. Г. Землезнавство. — К.: Либідь, 2000.-С . 195-208. 3. Землелогія. Екологіоресурсна безпека Землі. /Г. І. Рудько. О. М. Адаменко. – К.: Академпрес, 2009. –512 с. 4. Фоменко А. Н., Хихлуха В. И. Общая физическая география и геоморфология. -М.: Недра, 1987. - С. 16-19, 25-31. 5. Мороз С.А. Історія біосфери. К.: Вид-во «Заповт», 1996. – кн. 1. – 430 с., кн.» – 421 с.
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stellarium – вільний планетарій з відкритим кодом. - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: - https://stellarium.org/uk/ 2. Національне управління з аеронавтики і дослідження космічного простору (англ. National Aeronautics and Space Administration (NASA)) - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: – https://www.nasa.gov 3. Сайт географа - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: - http://www.geograf.com.ua/ 4. Стан довкілля - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: - https://mepr.gov.ua/timeline/Ekologichniy-monitoring.html
<p>Питання для підсумкового контролю</p>	<p style="text-align: center;">Модуль 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, предмет, завдання та методи. Зв'язок з іншими науками. 2. Історія формування уявлень про Всесвіт, Галактики, Сонячну систему і Землю. 3. Методологія «Землелогії» («Землезнання»). 4. Еволюція Всесвіту. 5. Історія уявлень про Всесвіт. 6. Етапи розвитку Всесвіту за гіпотезами вчених. 7. Моделі Всесвіту. 8. Походження, форма і розміри Землі. 9. Фізичні властивості Землі. 10. Добове обертання та рух Землі навколо Сонця. 11. Поняття про географічну оболонку та її межі. 12. Утворення і склад літосфери, гідросфери, атмосфери та біосфери. 13. Утворення та поширення мінералів. 14. Класифікація гірських порід. 15. Чинники та процеси рельєфоутворення. 16. Фізичне вивітрювання гірських порід. 17. Типи геологічної діяльності. 18. Класифікація розвитку екзогенних чинників. 19. Класифікація розвитку ендегенних чинників. 20. Система управління та моніторингу екзо- та ендегенних чинників. <p style="text-align: center;">Модуль 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природні ресурси. Понятійний апарат. 2. Класифікація природних ресурсів.

	3. Кількісна та якісна оцінка природних ресурсів. 4. Раціональне використання природних ресурсів. 5. Природні ресурси світу. 6. Природні ресурси України. 7. Напрямки використання природних ресурсів. 8. Система охорони природних ресурсів. 9. Раціональне і нераціональне природокористування 10. Концепції природокористування. 11. Збалансоване природокористування. 12. Сучасний етап розвитку Землі. 13. Проблеми та перспективи у розвитку планети. 14. Взаємозв'язок «Земля – Всесвіт». 15. Прогнози розвитку Всесвіту та Землі на майбутнє.